

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMELEL.

Előfizetési ára:
a magyar birodalomban és Ausztriában:
Egész évre 4 kor.
Fél évre 2 kor.
Negyed évre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Mária-utca 42.

— Egy petitsor hirdetés ára 20 fillér. —

A német birodalom államaiba egész
évre **6 korona.**
Európa egyéb államaiba és Amerikába
egész évre **8 korona.**

A kereszt diadala.

...és 15n, hogy harmadnapra virradóra kőszíját elhagyja, vala és keresztet a kezében föltámadott." (János ev.)

Ott, ahol a nap kél, s ott, ahol lenyugszik, napkeltétől napnyugotig, a világ mind a négy tájékán egy üdvrivalgás tör ma utat az ég felé:

*Föltámadt Krisztus e napon,
Hogy az ember vigadozzon,
Alleluja!
Hála legyen az Istennek!*

Nézzétek a hullámzó tömeget. Ott viszik Krisztus-szobrát, kezében a föltámadás dicső keresztjével. Az emberek örömjongnak, mert föltámadott ő, az Isten fia, aki minket is az ő föltámadásával Isten fiaivá tett.

Ezen a napon tegyük félre — legalább itt, ezen a helyen — a társadalmi harcokat, ne ítéljük meg — legalább ma ne — a magyar nép rossz sáfárait. Vessünk félre mindent s elmélkedjünk Róla, ki a keresztet diadalra vitte.

Mint embernek kellett meghalnia s mint Isten támadott föl. Szenvedett, meghalt, de nem egyetlen bűnért, nem egyetlen nap, nem egy év, nem egy évszázad bűneiért, hanem megszenvedett minden embernek bűneiért, minden perc, minden nap, minden év, minden évszázad bűneiért, az az eddig lefolyt — mint az idők végezetéig lefolyandó századok bűneiért. Mint Isten, belátta e bűnök irtózatosságát

E bűnök közt ott rémlettek a hitszakadások, a tévtanítások, a szentségtelenítések, az istenkáromlások, az isteni törvények megszegése, a vásár- és ünnepnapok megszegése, a házasságtörések, a paráználkodások, a gyilkosságok a lopások, csalások, hazudozások, a mértéketlenség ételben-italban, a harag, a bosszúállások, a hiúság, a féltékenység, az irigység, — ott gémllett a keresztény magyar embernek legnagyobb bűne: a kevélység... Ott voltak a aagyoknak, éppogy, mint a kicsinyeknek bűnei, a gazdagoknak, a szegényeknek, az uraknak és szolgálóknak, a szabadoknak és a raboknak, a apoknak és a világiaknak, a zsidónak, a pogányak bűnei. Szenvedett, meghalt és föltámadott

Oh, mily dicső vala az ő föltámadása. Mert diadalra juttatta azt a keresztjét, amelynek tövében vigasztalást, üdvöt nyerünk. Jézus föládozta jó hírnevét, az ő dicsőségét szenvedéseiben. Eltűnt akkor az istenség és csak a meggyalázott ember állott a törvény előtt, mint valami salakja az emberiségnek. És most az ő föltámadásában minden helyre van állítva Az egész világ el van telve az ő dicsőségével. Az egész világon a kereszt diadalát ülik.

Ez a kereszt adta meg Megváltónknak — a szörnyűséges kálváriai kínok után — a paradicsom minden boldogságát, az istenségnek minden örömet.

Édes atyámfiai: ez a kereszt legyen a mi örömünk, vigasztalásunk. A kereszt diadalának fényében részt veszünk mi is. Ámde ne ringaszkodjunk magunkat abban az álmoképben, mintha a kereszt diadalát minden hozzájárulásunk nélkül élvezhetjük. Nem, édes felebarátaim. Mert — az Irás szerint — bár Istennek örökösei és Krisztusnak örökösársai vagyunk, de csak úgy, ha vele együtt *szenvedünk*.

Tűrjük sorsunknak ránk nehezedeő súlyait: a csapásokat. Tűrjük magát a kálváriai szenvedéseket is. Tűrjük békén, ha bántanak. Ne panaszkodjunk azért, mert az emberek bántanak. Ne sirjunk, ne zokogjunk, hanem menjünk a kereszt tövébe s az azon függő Istenember ajka megvigasztal:

— Ne sirj — hiszen föl fogsz támadni.

Micsoda szavak ezek! *Föltámadunk mi is!* Tehát a sír — nem örök. A sír után van még élet! A sírban csak a testünk porlad el. A lelkünk az él. És az az elporlott, semmivé lett test föl fog támadni! Hiszen a Megváltó teste is milyen volt! Nem volt azon egy mákszemnyi épség se. S ime: ép testtel támadt föl.

Föltámadunk! Ezt bizonyítja az ő föltámadása, akinek keresztjét ma milliárdok hordozzák, ékes lobogók között.

Ne féljetez tehát a haláltól! Hiszen az csak átmenet egy más, egy jobb hazába. Mert hiszen husvé napján lettünk az isteni Megváltó föltámadása által mi is istenfiaivá.

Véssetek azt jól szívetekbe, édes atyámiai, hogy nem ember, de istenfiai vagytok. Ezt hirdeti ma a kereszt diadalának golgotái hőse, a ti mesteretek, atyátok, aki egy szenvedésteli élet után megdicsőítette a keresztet, mert megdicsőülten föltámadt.

Maradjatok hívek ehhez a kereszthez és — ami ettől a keresztől elválaszthatatlan — a hazához. A vallás — és a haza iránti szeretet foglalja el szívetek közepes közepét. Ez a szeretet fog úteket magasztossá, jóva, igazzá tenni. Ha a kereszt lesz a ti talizmántok, akkor az a halál olyan, de olyan igen könnyű lesz. Nem fog fájni ennek a hiru, gyarló világnak az itt-hagyása. Hiszen a kereszt birodalmába jutunk szemünk behunyása, szíveink dobogásának megszűnése után.

A keresztnek mindennap, minden percben megvan a diadala. De legfőképp ma, a *Föltámadás* dicsőséges napján, amikor a természet is föltámad az ő merevségéből, amikor kicsinyje, nagyja a világnak édes örvendezéssel éneklő a lemplom boltíves falai s a tömjén égre szálló illata között:

Alleluja! Alleluja! — ma, mondjuk — üli a kereszt legfényesebb, legeslegszebb diadalát. Tehát a *Kereszt ellenségei* ma látni fogják, hogy ez a kereszt megsemmisíthetetlen. Mert semmisítsenek meg minden darab fát a földön, nem lesz kö, vas, réz, arany, ezüst a föld gyomrában, akkor is él a kereszt. Mert ott, az Égen fog megjelenni, épp úgy, miként Leo pápának s e keresztben vértől piros bőttükkel lesznek e szavak olvashatók: „*In hoc signo vinces.*“ (E jelben fogsz győzni.)

Igenis: ebben a jelben, a kereszt jelében folytassuk harcunkat annak ellenségei ellen.

A kereszt diadalának fényességes, tündöklő ragyogású dicső napján a keresztet kezünkbe vevén, buzgón, áhitattal énekeljük:

Föltámadt Krisztus e napon!

Alleluja!

Hála legyen az Istennek!

Alle-Alleluja!

POLITIKAI HIREK.

Budapest, 1901. Ápr. 4.

Országgyűlés. Négy napig olyan forrongás volt az országban, amilyen talán az egyházi politikai viták alkalmával se volt. Zúgott, zajongott, a tombolt a t. Ház, mint a fölkorbácsolt tenger. Valósággal az volt. Aki pedig a tengert — a t. Házat — fölkorbácsolta, az nem volt más, mint

Rakovszky István néppárti képviselő. Az „Adria“ magyar tengerhajózási részvénytársaság állami segélye képezte a vita tárgyát. Rakovszky, Hegedűs kereskedelemügyi miniszternek szemébe vágta, hogy saját — a liberális pártban — vannak besugok, sugások és rágalmozók. Mert ő — Rakovszky két liberális képviselőtől hallott olyan dolgokat, amelyek árnyat vetnek a liberális táborra. Őt az „Adria“ dolgában ez a két képviselő informálta. Az egyik azt mondta hogy maguk a liberálisok is megvannak győződve arról, hogy az „Adriával“ megkötendő újabb szerződés, illetőleg az államségélynek megszavazása rendkívüli káros következményű lesz a magyar kereskedelmi világra. A másik pedig azt mondta, hogy magának, Hegedűs Sándor, kereskedelemügyi miniszternek az asztalfiókja is tele van az „Adria“ részvényeivel.

Mikor ezek a szavak világgá röppentek, képviselők fölgráhtak helyeikről, tomboltak, zajongtak, ütötték a padokat, asztalokat s egyre kiabálva:

— Kik azok! Mondja a nevüket! A nevüket kérjük.

Másnap aztán jelentkezett az *egyik*: Györfly Gyula liberális képviselő személyében. Elmondta, hogy ő a Nemzeti Kaszinó éttermében igenis beszélt Rakovszkyval az „Adria“ ügyről, de nem azokat mondta, amiket Rakovszky, hanem ezeket: Ő arra nézve, hogy bárki mennyi hasznot huz, sulyt nem helyez, a szubvenció is közönyös, de tarifa dolgában aggodalmi vannak mert ellene kereskedők panaszkodott az Adria ellen. Nyilvánosan mondta ezt. Rakovszky erre ezt mondta: Én ezt fölhasználom, de légy szives, irdd le, hogy el ne feledjem s hozzá tette: visszaelni vele nem fogok. (Nagy zaj.)

Ilyenformán Rakovszky mégis visszaélt az ő bizalmas szavaival. Ugyanaz nap aztán Györfly és Rakovszky — mert hát ez a *divat* — párbajt vitak, amelynél Györfly keze fején sebesült meg.

De hát a t. Ház ezzel még nem volt megnyugtatta. Neki kell e *másik* is. És ez a „*másik*“ is jelentkezett a viharok negyedik napján. A jelentkező elmondta, hogy vidéken volt ezrét eddig nem jelentkezhetett. Ki volt ez? Ki más, mint a t. Ház örökös anekdotázója, viccelője, aki a legkomolyabb dologból is viccet farag. Bessenyei Ferenc — az anekdotázó képviselő — kijelentette, hogy ő az a *másik*. Ő mondta ugyanis Rakovszkynak, hogy ha te tudnád, mennyi Adria részvénye van Hegedűsnek? Tele van az egész asztala. Csak hogy ő ezt csupa viccből mondta.

No, hát az rossz tréfa volt, képviselő uraim. Sőt megbocsájthatatlan könnyelműség egy országos dolgok intézésére hivatott férfiutól. Mert hiszen becsületében lett érzékenyen megtámadta egy ember, aki miniszter, de legyen bár akárki: a megtámadott embernek meg kell védeni becsületét.

A t. Ház a viccelő képviselő nyilatkozatát tudomásul vette s ezzel a négy napig tartó vihar szépen lecsendesült, s a Ház a napirendre térhetett. Az „Adria“ ügyét azonban Husvét utánra hagyták fenn, amikor csendesebbek lesznek a kedélyek is. Országgyűlés Április 18-ig tehát nem lesz.

Egyházi politika számokban. Az 1897. XXX. t.-cikk értelmében az idén is kiadta a kormány a nagy jelentést az ország 1900-iki közállapotairól. A sok szám érdekes képet adja az országnak, legjellemzőbbek azonban az egyházi politikai törvények hatását mutató adatok. A számok között azt találjuk, hogy tavaly megint 1361 egyén lett felekezettelenné, ezek közül 452 református volt előbb, 446 görög keleti, 214 katolikus, 202 lutheránus, 29 görög katolikus,

16 zsidó, 2 unitárius. Ami a kereszteleseket illeti. 1900-ban az ujszülötteknek a római katolikusoknál 97·7, a görög keletieknek 97·4, luteránusoknál, unitáriusoknál 88·3 százalékra rugott a keresztelesek száma. A zsidó házasságoknak csak 64 százalékét kötetett meg a rabi előtt is. Áttérés 5802 történt tavaly, majdnem 100-zal több mint 1899-ben. A katolikus egyház nyeresége itt 1701, jóval több, mint bármelyik megelőző évben, reformátusok vesztesége 814, lutheránusoké 313, a zsidóké 308. Házasság 1888 bontatott fel, 1899-ben 1343! Ez az egészen a legszomorubb s a jövőre nézve a legtöbb veszélylyel fenyegető adat.

Talált gyermekek védelme. Sokszor hangoztatott óhajást váltott valóra Széll Kálmán miniszterelnök. Törvényjavaslatot terjesztett be az állami gyermekmenedékhelyek létesítéséről, amelylyel az állam kezébe veszi hazánkban a gyermekvédelem nagyfentossádu ügyét. A javaslat kimondja, hogy a hét éven alul talált gyermekek védelmére Budapesten és az ország különböző vidékén állami gyermekmenedékhelyeket állítanak föl. A menedékhelyek falain belül csak a beteg, gyöngye fejlettségű, különösebb ápolási és orvosi gondozást igénylő gyermeket tartja; a többieket rendszerint az intézeteken kívül helyezik el. A megokolás kiemelni hogy a születések száma hazánkban oly nagy, hogy ha a gyermekek nagymértékű halandóságát nem ellensúlyozná, mi volnánk a legszaporább nemzet Európában. Ezt a nagy halandóságot csökkenteni, a talált gyermeket az elzüléstől megóvni első sorban az állam, másodsorban a társadalom kötelessége. A vidéki menhelyek oly városokban ahol *bábaképzők* vannak, lehetőleg azokkal kapcsolatosan, továbbá ott, ahol a társadalom e tekintetben segítségére lesz. Összesen négymillió korona állana az intézmény rendelkezésére, mely nem talált gyermekek háza lesz, hanem csak elhagyott csecsemőket felvevő intézet, mely az egészséges gyermekeket csak addig tartja falai közt, míg azokat egészségük veszélyeztetése nélkül tápláló anyához ki lehet adni.

A szan-paoloi magyarok itthon.

Emlékeznek olvasóink, hogy a Brazília *Szan-Paolo* államába lelketlen, olasz ügynökök által kicsalt magyarok micsoda rettenetes kinokat és szenvedéseket állottak ki az idegen földön. Kis lapunk is közölt két siralmas, gyászos levelet ebben a szomorúságos dologban.

Most ezek a szegény emberek rongyosan, elcsigázottan érkeztek vissza hazájukba, amelyet olyan hűtlenül elhagytak.

A múlt héten szerdán este érkeztek Budapestre, ahol a „Magyar Néplap” egyik munkatársa a szegény emberek egyikét — egy sopronmegyeit — kiállott szenvedéseikről kérdezett ki. Az illető aztán elmondta a következőket:

Legtöbbje a máramarosmegyei *Derecsj-Patak*ból valók. Nem éltek valami tulságos szegénységben, sőt volt közö tük néhány telkes és féltelkes gazda is. De évek óta nem volt nyugtok a sok kivándorlási ügynöktől. Egyre-másra jöttek ezek a talján származásu gézen-guzok s nem győzték dicsérni a brazíliai munkás jó

életét. Minden héten levelet hozott a posta Udineből a „*La Ligura Americana*” nevű génuai vállalat fiokjától. Ezek a lelketlen hajósok magyar nyelvű nyomtatványokkal árasztották el a falut s hegyéről tövére megírták, hány száz hold földet kap ingyenesen az, aki Braziliába vándorol. Azok csábításának meg lett a foganatja. Összeállt a falu negyedrésze s eladta földjét, házáat. Amikor már minden meg volt, Udineből megküldték nekik a néhány száz forintos utazási jegyet és vagy negyven család — 124 ember — elhagyta szülőföldjét.

Tavaly, november negyedikén volt ez a nevezetes nap. Első utjuk Budapestig vitt, ahol a rendőrség hasztalan igyekezett őket lebeszélni szándékukról. Tovább mentek Fiuméba, onnan Udineba. Itt a *La Ligura Americana* rozoga bérelt hajójára szálltak, amely hat heti keserves ut után Braziliába. Szan-Paoloba érkezett velük. *Az uton kilenc gyermek halt bele a fáradalmakba.*

— Hol a föld, amit kapunk kell? volt a kivándorlók első kérdése.

Azt felelték nekik a brazíliai hatóságok, hogy: a holdban.

Nem bolond a brazíliai kormány, hogy ingyen osztogassa a földjét. De ha meg akarnak élni a kivándorlók, hát dolgozzanak napszámban. Benn, az ország belsejében kávéültetvények vannak, melyek munka kezekre szorúlnak. Napi bér két korona osztrák-magyar érték szerint.

Két korona napibér pedig Braziliában még arra se elég, hogy az ember éhen ne haljon. Szörnyű drága ország az, a húst csak vagyonos polgárok eszik — a krumpli kilogrammja pedig két korona! Ezenfelül a kávéültetvényeken való munka nem európai embernek való, hanem a még mindig rabszolga számba menő szerecseneknek, akik kibírják azt a gyilkos éghajlatot.

Egy-két nap alatt a kivándorlók tisztában voltak azzal, hogy gonoszul megcsalták őket. A *La Ligura Americana*nak utasokra volt szüksége, akiket kiszállíthat, csak azért csábította ördögi gonosszággal a jámbor embereket a kivándorlásra.

A koldussá lett emberek szörnyű sorsnak néztek elébe az idegenben. Ekkor szerencsére felfedezte őket a szan-paoli osztrák-magyar konzul, aki magyar ember. Ő táplálta a kivándorlókat, amíg értesítésére a magyar kormány pénzt nem küldött hazaszállításukra. A konzul próbálta őket ott tartani néhány hónapig, amíg néhány forintot összekeresnek. De az emberek megutálták azt a földet s így szóltak a konzulnak:

— *Vagy hazaküld bennünket az nr, vagy itt döglünk meg valamennyien.*

A múlt hónap elején aztán hazaindultak a tengeren át. Fiuméba érkezve, Szapáry gróf kormányzó neje megvendégelté őket. Itt Budapesten pedig a rendőrség látta el gulyással az éhes embereket.

S most sápadtan, betegen, vagyonuktól megfosztva, kezükben koldusbottal visszamennek a falujokba. Azelőtt önálló, telkes gazdák voltak, most örülnek, ha szellér-avagy napszámos munkát kaphatnak. Mindazonáltal —

mint a kikérdezett mondta — mégis boldogok, mert a haza levegőjét szivhatják. Mert hát beteljesült eddig, meg beteljesül ezután is a költő szavai:

„Messze voltam, távol is volt jó dolgom,
Ámde szívem azt dobogja: *Jobb otthon!*”

Ma egy éves . .

— Nézd, édes apjuk — gy szólítja meg a feleség az ő ferjét — nézzed: a kis Feri *ma éppen* egy esztendő.

Az édes apa kiveszi az anya kezéből az édest, a legkedvesebbet s csókjaival, öleléseivel árasztja el. Hiszen olyan, de olyan igen boldog. Hogyne? Ma *egy éves* a picike . . .

Ilyenforma édes örömet érzünk ezen a mai napon mi is. Mert nekünk is van egy örökösen dédelgetett, szeretetünkkel elkényeztetett, szellőtől is óvott kisdédünk, aki éppen ma egy esztendő lett, amikor az ő hamvaiból újból föltámadt. Ki vagy mi az a dédelgetett édes? Mi volna más, mint a keresztény magyar nép közösen szeretett, általa dédelgetett kedvence: a **„Magyar Néplap”**.

Ma egy éve, hogy siri, tespedt álmából — amelybe a vezérek eszerbenhegyása után — süllyedt, fölébresztettük. Föl kellett ébreszteniünk. Miért? Azért, mert utonutfélen, nap-nap után fájdalmas szívvel láttuk, hogy ennek a *szegény, elnyomott, keresztény magyar népnek* csöppenként szívják ki a vért a vámpirok. Azért, mert, a saskeselyük körmeikkel marcangolták meztelen testét. Azért, mert saját honában hontalanná lett. Azért, mert nem volt neki ebben az országban egy igaz, őszinte barátja, tanácsadója, istápolója. Mert akik magukat *azoknak* tartották, azok hamis próféták valának, akik a szenvedő nép sze nébe port hintettek, hogy ne lássanak, füleiket bedugták, hogy ne hallhassanak . . .

Föl kellett ébreszteniünk halottaiból, azért, mert láttuk, hogy a magyar, a hazafiasan érző, éppen úgy gondolkozó keresztény népnek nem volt senkije, *aki az igazságot leplezetlenül hirdette volna*.

Az álpróféták nem hirdettek igazságot. Az álpróféták célja volt, hogy a magyar népnek még meglevő zsirján meghizzanak.

Ezért kellett siri, három hónapos álmából a „Magyar Néplap”-ot fölébreszteniünk. Kezébeadtuk a zászlót, amelyet sirjába vitt magával s amelyre a *nép boldoggá tévése, helyzetének megjavítása, az igazság hirdetése, a gazok megsemmisítése* vannak jelszavakéntk fölírva . . .

Az újból föltámasztott kilenc éves gyermekünk ma lett — halottaiból történt föltámasztása után — egy éves . . .

Higgyétek el édes atyámfiai: olyan jóleső, melengető érzés fogja el a mi szívünket ebben az ünnepélyes pillanatban Hiszen jubilálunk! Megért egy évet a kisdédünk . . . Tekintsünk hátunk mögé egy kicsit.

k

Nézzük, valjon ez az egy év milyen vala? Volt e benne sok öröm? Avagy tán több volt benne a megpróbáltatás, a szenvedés? . . .

Bizony több. Egy ellenséggel álltunk s állunk szemben. Ez az ellenség a *pénzeszsák*. És ime: ezzel a *nagyhatalommal* is megküzdöttünk. Mert hiveink az aranyak zörgése dacára is — egyre szaporodtak. S ha a mi jó családunk tagjai — a mi kedves olvasóink — továbbra is olyan apostoli buzgósággal terjesztik az ő kedvencüket: hát akkor annak két éves korában még örömteljesebb ünnepet ülnék.

És valjon mit adhatunk mi cserébe a mi jó hiveinknek, az ő ragaszkodásukért, az ő igazi pártolásukért? Mit adhatnánk mást, mint azt, amit ők: *szeretetet*. Igen, szívünk szeretetét, annak forró melegségét adjuk cserébe. És e szerete nem mesterkél, nem csinált virág. Oh, nem. Hanem igazi minden kis porcikájában.

Hiszen *egyek* vagyunk hiveinkkel. Átérezzük az ő ajukat-bajukat. Sajgó sebeikre sietünk enyhítő, gyógyító balszámot adni. Vagyonukat óvjuk, védjük. Családjunknak, ezek tagjainak boldogságára törekszünk minden tanácsunkkal, minden szavunkkal.

Ugyebár, többet nem adhatunk. Hiszen ti is — édes testvéreink — meg vagytok velünk elégedve, ugyebár? Tudjátok, érzitek, hogy a „Magyar Néplap” manapság már nemcsak istápolótok, hanem a család nélkülözhetetlen tagjává lett, amelyet örömpesve fogadtok az ő megérkezésekor. Amelyet körüláll a család aprajagyja, s áhitattal, gyönyörűséggel hallgatják annak minden egyes szavát.

A *„Magyar Néplap”* tehát újjá születésének, illetve föltámasztásának egy éves korában már *izmos, kifejelett*. Nem ijed meg a nálánál idősebbektől. Mert ezeknek a fegyvere a hamisság, a gazság, tönkre és koldussá tevése a nyomorult népnek — a mi fegyverünk pedig *„az Igazság”*. Ez a fegyver csillog-villog a napfényben. Ez a fegyver soha nem fog megrozsdásodni. Ez a fegyver a mi erős várunk, mindenünk.

Örvendjünk! Hiszen egy éves lett ma a hamvaiból föltámadt kisdéd, mely ime — nektek is édes felebarátaim ezt mondja:

— Fogadjátok pártfogástokért forró, soha el nem muló szeretetemet. Fogadjátok egy éves voltom első napján azt az ígéretemet: hogy ti értetek utolsó csöpp vérünkig küzdünk. Mert hiszen ez a küzdés nekünk a legédesebb boldogság! . . .

Igen: ma egy éves — újból — a mi dédelgetett, mosolygós arcú csecsemőnk.

Bocsássátok meg, ha örülünk véletek, akik szinte örvendezek velünk!

Olvasóinhoz.

A *„Magyar Néplap”* e hó, április elsején, tizedik esztendejének második fertályába lép.

fiái? S
tiz esz
tény
dogul
el has
azt h
nézve,
evneg
ves te
ajánlj
A
hogy
nádi
tudja
ma má
juk e
„Magy
héten
abbul
napján
A
olvasó
C
ami v
keiért
harco
mind
E
az ors
ságos
dul ho
ben ta
M
Ebben
gyar
zzükse
A
már
és sze
ujtsá
pedig
kérjük
A
marad

Hosszu idő ez, ugyebár, kedves atyám-fiai? S ha hozzá tesszük, hogy ezt a hosszú tíz esztendőt és néhány hónapot a keresztény magyar nép érdekében, annak boldogulásáért, igazának kivívásáért töltöttük el hasznos és eredményes munkában, akkor azt hisszük, hogy eleget mondunk arra nézve, hogy a „Magyar Néplap“-ot az új évnegyed közeledésével újabban is kedves testvéreink jóakarátába, támogatásába ajánljuk.

A mi olvasóközönségünk igen jól tudja, hogy mi nem tudunk sippal dobbal, meg nádi hegedűvel lármát csapni. Igen jól tudja azt is, hogy a „Magyar Néplap“-ot ma már nem képes nélkülözni. Minek soroljuk el, hogy mit ad az ő olvasóinak a „Magyar Néplap“? Hiszen látják azt minden héten s gyönyörködnek, okulnak abban és abból nemcsak egyszer, de a hét minden napján.

A „Magyar Néplap“ annyit nyújt olvasóinak amennyit egyetlen ujság se.

Célja most is az, meg ezután is az lesz, ami volt: a keresztény magyar nép érdekeiért sikra szállani, azért szóval, tollal harcolni, az igazságtalanságot mindig, mindenben és mindenütt üldözni.

Ezenkívül lapunk talán az egyedüli az országban, mely az ő jó olvasóival valószínű családias viszonyban van. Nem fordul hozzá senki, aki bajára orvoslást, ügyében tanácsot ne kapna.

Munkálkodásunk tehát nemes és igaz. Ebben a nemes és igaz munkában a magyar nép támogatására, istápolására van szükségünk.*

Az új évnegyed közeledéséve tehát már most, a régi bizalommal, tisztelettel és szeretettel kérjük olvasóinkat arra, hogy ujítsák meg előfizetéseiket, a hátralékosokat pedig hátralékaik szives kiegyenlítésére kérjük.

A „Magyar Néplap“ előfizetési ára marad a régi;

Egész évre 4 kor.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

A „Magyar Néplap“-ra bármikor elő lehet fizetni, amely esetben az előző, s az illető negyedben már megjelent számokat is — kívánatra — készséggel megküldjük.

Hazafias üdvözlettel:

a

„MAGYAR NÉPLAP“

szerkesztősége és kiadóhivatala

(Budapest, VIII. ker., Mária-utca 42. szám.)

TÁRCA

A fájdalommas auya.

Oh, mily nagy a könyek árja!
A kesergő anya gyásza;
Mindön érze, hogy szent Fiát,
Ölébe mint helyezik át.
Öelve két karján tartja,
A fájdalommas szívü auya.

Az édes ajk, szelid kebel,
Szent oldala, és gyöngé mell;
Mindkét áldott édes keze,
Piros vérrrel van az tele.
Fejétől a talpig, egy seb,
Az isteni vérző betég.

Százsor, meg ezerszer jobban,
Szenved, mint pólya-vászonban;
Mivel szívét, vérző testét,
És oldalán ejtett sebét;
Kesergi mély siralmában,
Öröm és kín a csókjában.

Kesergő szüz Anyánk kérünk,
Könyed árja legyen bérünk;
És szent Piad kihalála,
Lelkünk örök szent váltsága:
Szent szivednek égő kinját,
Oltsad érző szívünkbe át.

Nyugodni szállt az égi nap,
S lön utána az alkonyat;
Mikor eljött a rút halál,
Maradjon folt, szégyen homály.
Te láttad ezt, oh szüz Anya,
Mint hal méhed szent magzata;
Lenéze rád nagyot sóhajt,
Hogy türd a kint, büt s a sok bajt.

Kereszten függ szemed előtt.
Kinok közt vár fiad erőt;
A fájdalom töre, lándzsa,
Szivedet is átjárja.
Kínzó szerek: hegyes szegek,
A tövisek, dárda, sebek;
Epesztő szomj és bágyadtság,
Szivedet is marcangolják.

A vértanúk királynéja,
Kinokban is dicső anya;
Mely fájdalom bár elgyötré.
De nem halt el: Isten őrzé.
A kegyes ég jó Istene,
A fájdalmas Szűz hét sebe,
Hét fájdalma és a kínja,
Lelkünkét is megindítja.

Szűz Mária zápor könye,
Szent üdvünket eszközölje;
Törülni a világ bűnét,
Könyéből egy csöpp is elég.
Jézus Krisztus öt mély sebe,
A lelkünknek édes üdve;
És szűz anyánk hét fájdalma,
Mindnyájunk égi jutalma.

Jézus neked legyen hála,
Ki vagy lelkünk szent váltsága.
Ki az Atya, Szentlélekkel,
Örökkön élsz szent étellel.

Balassy István.

Kedves olvasóinknak, lapunk barátainak és jóakaróinak, úgy munkatársainknak szeretettel, békével és örömmel tele szép husvét-i ünnepeket ókajt:

a MAGYAR NÉPLAP,
szerkesztőjége.

A „Magyar Néplap” husvét-i száma 24 oldalon jelent meg „Husvét” című mellékletünk tartalma: *Alleluja, — Föltámadott, — Husvét-i népszokások, — A legzsebbi imádság, — Típus Mihályék igazi husvétja, — Piros tojások, — Az örök-lámpa, — Gyermekeim imádkoztatok, — Az anya rózsái, — Aranymondások, — Husvét-i Fejtörő, — Talányok, — Találós kérdések stb.* A főlapban, magában pedig, a rendes rovatainkon kívül egy mulattatót találunk a mi jó olvasóink.

Heti naptár. Ápril 7. *Husvétvasárnap.* Ápril. 8. *usvéthétfő.* Ápril. 9. Dömötör vért. Ápril. 10. Ezechiel prof. Ápril. 11. Leó pápa. Ápril. 12. Gyula Ápril. 13. Hermenegild.

Királyi honvéd-zászló fölavatás. A budapesti *Ludovika* katonai Akademiában ezután a tiszté avatás más ceremónia között fog véghez menni, mint eddigé. A tiszté avatás alkalmával ugyanis más honvédeztől kölcsönözték ki a zászlót, amelyre fölesküdték a leendő „tisztaurak.” Most ez másképp lesz. Királyunk Ő Felsege ugyanis egy *honvéd zászlót ajándékozott az Akadémiának.* Erre fognak ezután megesküdni a leendő tisztek. Ennek a királyi — „honvéd” zászlónak a fölavatása május 10-én lesz. A zászlóanyai tisztet a Felsőg unokája, József-Agost főherceg felesége, *Augusztina* főhercegnő teljesíti, aki a zászló-szög beverésekor a „király, honvéd, haza” szavakat is beleszóvi jelmondatába. Régi vágya teljesül ezzel a *Ludovika* növendékeinek.

Fagyos március. Csakugy didergünk, reszketünk. A tavaszi napsugár ugyan ki-kisüt egy félórára, de azért a napsugaras időben téli kabátban járunk. Ugyancsak ilyen dermesztő hideg uralkodik a vidéken is, ahol több helyütt — mint Kőszegen, Szent Gotthárdon, erősen havavazott. A március az idén erős, föjtőlevegőt áraszt az emberekre — akik, különösen a hektikások — nem nagyon szívesen szívják be ezt a levegőt, mely őket csak a köhögésre ingerli. Félnék is a betegek a márciustól, Mert — akit az ősz el nem vitt — azt elviszi a március — tartja a közmondás. És ha nem viszi el: hát akkor újra van reménye annak a betegnek, hogy — még élél az őszig... Talán Husvét napjában lesz részünk egy kis verőfényes, igazi tavaszi naphoz. Adja Ister!

Negyven évig tanító. Szepes-Tótfalva község r. kath. néptanítója, Sztavács István most érte meg áldásos tanítói működésének negyvenedik évfordulóját, s minthogy az arany érdemkeresztet inkább csak kortes-szolgálatokért szokták osztogatni, a magyarság apostolainak meg jó a díszérem is, Sztavács is tehát csak ebből kapott s dr. Hopácsy szepesmegyei tanfelügyelő nyújtotta át neki a tulságosan szerény kitüntetését. Ehelyett az éren helyett sokkal többet ért a község szerette, amely az ősz tanítót körülvezték.

Szociális muzeum. Az *Országos Iparegyesület, Gelléri* Mór igazgató javaslatára fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, szociális muzeum létesítése iránt. Az egyesület fölterjesztésére a kereskedelmi miniszter a következő leiratot küldte az egyesületnek. Ez évi február hónap 16-án kelt fölterjesztésére értesitem az egyesületet, hogy egy szociális muzeumnak hazánkban való létesítését magam is szükségesnek tartom és azért intézkedtem is már az iránt, hogy egy ily társadalomgazdasági muzeum létesítésének előkészítése fogathatba vétessék, hogy akkor, midőn az erre vonatkozó anyagi eszközök majd rendelkezésemre állanak, az intézet tényleg létesíthető is legyen. Hát ez igen szép dolog. Csak arra kérjük a minisztert, hogy ez ne csak papiroson maradjon ám!

Könyörgés az igazságért. *Vigh* Ignác huszonnyolc esztendeig kapálgatott Budapesten, a főváros kertjeiben. Egy szép napon azonban a főkertész tuladott a hatvannyolc éves emberen s fiatal erőt alkalmazott helyette. *Vigh* egyik hivatalból a másikba járt, hogy visszajuthasson az állásába, de nem boldogult. Elkeseredésében a királyhoz fordult, az igazság kiszolgáltatásért s könyörgött, hogy az apostoli király tegye vissza napszámosi állásába. Öreg kuszált, iromba betükkel mondta el, hogy ő azok sorában áll, a kiket a sors sapásai földig levertek. Hiába kérte, hogy helyezték vissza

mindenütt szenvedést kössék ki fölségfolya kegyelmes igazságért.

Ria
Nagy-Mária
A templom asszony és magyar is meggyullasztott lángot fog egyszerre rohantak tagjai fog még ideje bucsus né és tépve hamarosan nyolc leán sokan pe

Ki
szoboszló atyánkfia Berlinbe, mába me királyok rendőség fiát az ő fog örve

Uj
Sajó-Némely 12 befolyt p Till Jozs káplán u rökönyc szolgáló alakulási országom rövidese baj. A r podnak jóra for szeretes áldása l

M
hogy az Egy ily Misa, é nak hiv kiutasít belügyn desét h hirdetni egy ker gazda.

I
Rezső töltény

mindenütt süket fülekre talált. Pedig nem bírja tovább a szenvedést s ha nem szolgáltatóknak ki neki igazságot, inkább kössék ki és löjjék föbe. A fővárosi tanács a neki átadott fölségfolyamodást fölküldi a kabinet irodába. Talán ott majd kegyelmes meghallgatásra talál *Végh* Ignác könyörgése az igazságért.

Riadalom egy kápolnában. A Grác mellett fekvő Nagy-Máriacell híres bucsujárárhelye a buzgó katolikusoknak. A templom egyik kápolnájában — mult héten egy sereg asszony és leányból álló bucsunép ajátatoskodott (köztük több magyar is) amidőn az égő gyertyától, a melléje tett koszoru meggyulladt s az asszonyok közé esett, akiknek lenge ruhái lángot fogtak egy pillanat alatt. Öt hat asszony kezdett egyszerre égni. A szerencsétlenek, fejüket vesztve — belerohantak a tömegbe, amelynek így folyton újabb és újabb tagjai fogtak tüzet. Az volt a szerencse, hogy valakinek még idejében sikerült a kápolna ajtait fölnyitni és így a bucsus nép kitódulhatott az udvarra. Egymást gárolva, ütve és tépve értek a szabadba, ahol aztán a legtöbb égő ruhát hamarosan letépheték. *Igy is meghalt négy asszony, tizen-nyolc leány és asszony pedig súlyos égési sebeket szenvedett, sokan pedig a tolongásban megsebesültek.*

Kiutasított „magyar” anarkista. *Wlassitz* Mátvás szoboszlói illetőségű magyar emberről van szó; az illető atyámfia Bécsben tartózkodott. Innen kitiltották. Innen ment Berlinbe, ahol egy ideig titokban működött. Berlinből Bréma-ba ment, ahol aztán pórul is járt. Egy vendéglőben — a királyok ellen tartott izgató beszéde miatt elfogta az ottani rendőség s most szuppolják a kedves, régen nem látott fiát az ő atyjának — haza, Szoboszlóra. No, nem nagyon fog örvendeni a viszontlátásnak ez az édes apa.

Uj fogyasztási szövetkezet. Mint tudosítónk jelenti, Sajó-Németiben is megalakult a fogyasztási szövetkezet, mely 120 tagot 170 üzletrésszel számlál. Már az eddig befolyt pénz ezerhatszázötvenöt korona. A szövetkezet elnöke *Till József*, pénztárnoka *Farkas Gyula*, jegyzője *Kis János* káplán urak. A helységben levő zsidók szörnyen meg vannak rökönnyödve, nehéz lesz a helyzetük a becsületesen, jól kiszolgáló fogyasztási szövetkezettel. Bár irhatna lapunk ilyen alakulásról minden számban számról s ne volna Magyarországon számottevő helység fogyasztási szövetkezet nélkül, rövidesen vége szakadna a zsidók uraskodásának! No de se baj. A mi késik, nem mulik. Hisz elég szép számban gyarapodnak máris a szövetkezetek. Legyünk türelmessel minden jóra fordul. Sajó-Németi felebarátainknak pedig szívből jövő szerecsse kívánatainkat küldjük vállalkozásukhoz. Isten áldása kísérje ténykedésüket.

Mormon-apostolok. A mormon vallás azt tanítja, hogy az ember gyerekeinek szabad két feleséget is tartani. Egy ilyen elveket hirdető két mormon apostol *Markov* Misa, és *Law* János érkezett Temesvárra is, hogy vallásuknak híveket szerezzenek. A hatóság azonban az apostolokat kiutasította, ezt a kiutasítást a két mormon felebbvitte a belügyminiszteriumhoz, ahol a temesvári hatóság intézkedését helybenhagyták. A többnejűség elveit tehát nem lehet hirdetni Magyarországon. De hát — ura fia — nem elég egy kereszt a háznál? mondaná erre a somogy megyei kárádi gazda.

Dinamit merénylet. *Déván* a napokban, *Werner* Rezső ottani vendéglős házának ablakpárkányára dinamit-töltényt helyeztek el, amely óriási dörrenéssel felrobbant.

Az ablak vasrostélya teljesen összehajlott, a fal megrepedt s az épület ablakai is. Szerencse volt, hogy a bérlő ez időpontban aludni tért és abban az üzleti helyiségben, melynek ablakában a robbanás történt, nem volt senki sem. A rendőség és csendőrség nyomozza a tettet.

A civakodás vége. *Forti* János iska-szent-györgyi, (fejérmegyei) nyugalmazott főerdész örökösen civakodott a gyerekeivel. Ezt a folytonos civakodást aztán végre is megunták s mult héten pénteken, Székesfejérvárott, a *Pont* című vendéglőben, az egyik vendégszobában, az ablak keresztfájára fölakasztotta magát. Mire észrevették, halva volt.

Menyecskék párbeja. Szabolcs megyében, Szabó-Örsön *Tóth* Péterné és *Kovács* Istvánné szerelmesek voltak a falu kisbírójába. A két vetélytárs folytonosan üzengettek egymásnak, hogy így tekeri ki egyik a másiknak a nyakát, meg úgy. Mult héten aztán, szerdán, *Kovácsné* *Tóth* Péternének ezt üzenté, hogy jöjjön ki az utcára, ha kimer jönni. De kést is hozzon am magával. A két asszony találkozott aztán ott, a nyílt utcán s mint a nőgrisek, nekimentek egymásnak. A küzdelem vége az lett, hogy *Kovácsné* *Tóthné* kése szíven érte, aki halva rogyott össze *Tóthné* elfogták a csendőrök.

Lucszeni. Talán még nem feledték el olvasóink annak a szörnyetegnek a nevét, aki Magyarország Nagyasszonyának szívet döfte körösztüll. *Luczeni* *Luiginek*, magyarul kimondva *Lucszeni* *Lajosnak* hívják a vadállatot, akit a genfi bíróság életfogytiglan ítél el börtönre. (Mert ott halálbüntetés nincs.) Most aztán az a gazember rakoncátlanodik. Nem tetszik neki az étel, nem tetszik neki semmi a világon. A mult napok egyikén azt követelte a börtönigazgatótól, hogy fizessen elő az ő — már mint a gyilkos — számára egy olasz anarkista újságra s midőn az igazgató értésére adta, hogy ezt a kívánságát nem teljesítheti, *Luczeni* azt felelte neki, hogy *nem fog többé dolgozni*. Az igazgató büntetésül megvonta tőle a bort s a könyveket *Luczeni* e miatt oly dühös lett, hogy a vizes dézsát cellájának ajtajához vágta. No, mi csak azt csudáljuk, hogy ez a gyilkos még bort is kap? Nem bort kéne annak adni, hanem mindennap huszonöt botot arra a vad kézre, mely a tört megfogta.

Jóizü historia. Egyik vidéki lap azt újságolta, hogy a magyarokat annyira szerető lengyel festő, *Butkievic* *Szilárd* — aki Székesfejérváron lakik, s aki részt vett szabadságharcunkban — a mult héten Székesfejérvárott, a jóféle vörösborból kellesténél többet vett be s másnap a székesfejérvári *Vörösmarthy*-szobor talpazatán találták megfagyva. No, ebből egy szó se igaz. Mert maga, *Butkievic* irt most egy levelet az illető újsághoz. Ime a levél:

„Mondja meg annak a firkásznak, aki halálom hírét koholta, hogy az öregapjának a lelke fagyott oda a *Vörösmarthy*-szobor talpazatához, nem pedig *Butkievic*. — *Butkievic* igenis ivott, iszik és a jövőben is inni fog, de uri mérséklettel és zajtalan homályában egyes jobb-fajta menedék-helyeknek, hol előkelő ember üdülni szeret és szokott. A ménkü üssön bele az ostoba firkász koponyájába, aki egy öreg lengyel hazfit odafagyaszt a szobor talpazatához! Azt hiszem, úgy Lengyel-, mint Magyarországnak szüksége van a hozzám hasonló oszlopokra, melyek soha meg nem ingannak! A két testvér-haza mindenkor büszke lehet oly férfiakra, mint amilyen például *Butkievic*, aki karddal és ecsettel is a

Föltámadott!